

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK tukee valtioneuvoston toimenpiteitä Covid-19 korona- viruksen leviämisen estämiseksi. Ne ovat tarpeellisia väestön terveyden ja terveydenhuollon turvaamiseksi.

Valmiuslakiin pohjautuvilla esitetyillä poikkeuksilla rajataan työntekijöiden turvaa ja ammattiyhdistysten sopimusvapautta, joten sen käyttö on oltava tarkkaan harkittua ja perusteltua.

Valmiuslaki antaa valtioneuvostolle tarkoin rajatuilla edellytyksillä mahdollisuuden poiketa tietyistä työntekijöiden suojaksi säädetyistä säännöksistä, jotka koskevat lepoaikaa ja ylityötä, vuosiloman antamista sekä irtisanomisaikaa. Monet säännökset pohjautuvat EU:n työaikadirektiiviin.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry katsoo, että näissä poikkeuksellisissa olosuhteissa esitetyt poikkeukset palvelussuhteen ehtoihin ovat hyväksyttäviä. Niillä pyritään turvaamaan poikkeusoloissa välttämättömän henkilöstön saatavuutta.

Keskeistä hyväksyttävyyden kannalta on se, että ne ovat määräaikaista ja määräaika on lyhyt 13.4.2020 asti. Lisäksi poikkeukset ovat rajattu niihin henkilöstöryhmiin, jotka ovat tämänhetkisessä poikkeusoloissa välttämättömiä.

SAK ry kiinnittää huomiota kuitenkin siihen, että työnantajien on syytä käyttää näitä poikkeuksellisia keinoja harkiten ja vain välttämättömien tehtävien hoitamiseksi Covid-19:n torjumiseksi. Käytännössä työnjohdossa on tehtävä tarkkaa priorisointia eli ylimääräistä työtä ei ole syytä henkilöstöllä teettää ja että tehtävien perehdytys uusille tai tehtäviin vasta siirretyille hoidetaan asianmukaisesti. Lisäksi tulisi varmistaa, että paineen alle joutuva kriittisten alojen henkilöstön palautuminen kriisitilanteen jälkeen varmistetaan niin, ettei heille koidu pidempiaikaisia tai pysyviä terveyshaittoja ylimääräisen kuormittumisen johdosta. Korostamme työnantajien lakisääteisiä velvoitteita huolehtia Covid-19:n sairastuneiden hoitamiseen osallistuneiden turvallisuudesta ja terveydestä, mm.. työturvallisuuslain 8 §:n jatkuvan tarkkailun velvoitetta sekä 10 §:n ns. riskinarviointivelvoitetta. On otettava huomioon, että väsynyt työntekijä on altis tapaturmille ja virheille, jolloin myös potilasturvallisuus vaarantuu. Lisäksi pelko omasta sairastumisesta tai läheisten sairastuttamisesta lisää henkilöstön kuormittumista.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry